

Motion till riksdagen 2025/26:2861

av Jan Ericson och Adam Reuterskiöld (båda M)

Svensk strategi för inhemsk produktion av konstgödning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av inhemsk svensk produktion av konstgödning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Konstgödning anses viktigt för vår livsmedelsproduktion, och brist på gödning skulle minska vår produktion i jordbruket. En viktig beståndsdel i konstgödsel är fosfat.

Enligt en rapport från riksdagens utredningstjänst står idag stallgödsel för ungefär halva behovet av fosfatgödning, och resten tillgodoses genom import av konstgödsel. Tidigare stod import från Ryssland för över 50 % av behovet, men det har idag minskat till 11 %. I stället importeras från andra länder, tyvärr en del länder med svaga regler för såväl miljöhänsyn som sociala rättigheter för dem som arbetar med detta. Import kommer också från vissa geopolitiskt oroliga områden såsom Marocko/Västsahara och Israel.

Samtidigt framkommer det att det pågår fosfatutvinning i stor skala i Finland, samt att även Norge har upptäckt stora fyndigheter som nu ska börja utvinnas. Det finns alltså tillgång till fosfat i vårt närområde.

Av rapporten framkommer också att det finns tankar om produktion av konstgödning i Sverige, och att Jordbruksverket analyserat detta, men att det finns svårigheter i form av regelverk och konkurrens om el och råvaror.

För att minska beroendet av import av konstgödning från Ryssland eller andra önskade länder är det viktigt att få svensk konstgödselproduktion på plats. I en alltmer orolig värld är det avgörande att vi kan trygga svensk livsmedelsproduktion för svenska folket.

Regeringen bör därför överväga att initiera ett formellt uppdrag till Jordbruksverket att ta fram en plan för produktion av svensk konstgödsel, att denna produktion helst bör bygga på import av fosfat från våra grannländer, samt överväga att upphöra med all import från Ryssland.

Jan Ericson (M)

Adam Reuterskiöld (M)